

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 15C/276/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712215019
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Štillová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5712215019.14

Rozhodnutie

Okresný súd Martin pred sudkyňou JUDr. Miriam Štillovou v spore žalobcu: 1/ G. G., L.. X.X.XXXX, J. C.. O. XXXX/X, XXX XX E., X/ W. G., L.. X.XX.XXXX, J. C.. O. XXXX/X, XXX XX E., X/ W. J., L.. XX.XX.XXXX, J. C.. O. XXXX/X, XXX XX E., X/ M. G., L.. X.X.XXXX, J. C.. O. XXXX/X, XXX XX E., Ž. X/ S. X/ X. I. C. V., S. D. D. T.Y. XX, XXX XX B., G. Ž. X/ G. T., L.. XX.X.XXXX, J. O. XXXX/X, XXX XX E., X/ G. T., L.. X.X.XXXX, J. O. XXXX/X, XXX XX E., P.Č.. E. E. P. M. D. E. D., X/ S. - B., D.. O.. M.. W.: XX XXX XXX D. D. T. J. X, XXX XX B., X/ G. B., J. I. XXXX/XX, XXX XX C., Ž. X/ S. X/ X. AK JUDr. Chlapík, s.r.o. so sídlom Sládkovičova 13, 010 01 Žilina, IČO: 47 232 072, v konaní o ochranu osobnosti a o náhrade nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

- I. Konanie v časti zaplatenia sumy 42 477,20 eur sa zastavuje.
- II. Konanie v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ sa zastavuje.
- III. Konanie v časti týkajúcej sa žalovaného 4/ sa zastavuje.
- IV. Žaloba vo vzťahu k žalovanému 3/ sa zamietá.
- V. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10. 000 eur do 31.12.2017.
- VI. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni 2/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10.000 eur do 31.12.2017.
- VII. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni 3/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3000 eur do 31.12.2017.
- VIII. Žalovaný 2/ je povinný zaplatiť žalobkyni 4/ titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 3000 eur do 31.12.2017.
- IX. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.
- X. Žalovaný 1/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100%.
- XI. Žalovaný 3/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100%.
- XII. Žalovaný 4/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100%.
- XIII. Žalobca 1/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ v rozsahu 34 %.
- XIV. Žalobkyňa 2/ a žalovaný 2/ nemajú právo na náhradu trov konania.
- XV. Žalobkyňa 3/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ v rozsahu 20 %.

XVI. Žalovaný 2/ má právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyni 4/ v rozsahu 50 %.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenu tunajšiemu súdu 3.10.2012 sa pôvodne žalobcovia 1/ až 5/ domáhali voči žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy za spôsobenie poškodenia zdravia s následkom smrti maloletého G. G. vo výške 124 477,20 eur, a to v pomere 70 % pre žalobcov 1/ a 2/ 20 % pre žalobkyňu 3/ a 10 % pre pôvodne žalobcov 4/ a 5/. Pôvodne žalobcovia 4/ a 5/ boli W. G. S. M. G.. Návrh odôvodnili tým, že prišli dňa 8.10.2009 okolo 18.30 hod. v rodinnom dome na ul. Radlinského 4659/7 vo Vrútkach u T. o svojho jediného syna, brata a vnuka - maloletého G. G., L.. X.X.XXXX, ktorý išiel do rodinného domu T., teda žalovaných 1/ a 2/ za svojim spolužiakom a dlžníkom, ktorému údajne požičal opakovane peniaze na nákup konopných cigariet. Usmrtený maloletý G. G. D. chcel v dohľadnej dobe do týždňa zakúpiť motocykel a tak potreboval svoje peniaze, ktoré v minulosti požičal páchatelovi trestného činu podľa doterajšej právnej kvalifikácie, prečin za usmrtenie, kde konanie sa vedie v trestnom konaní na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 3T/80/2012. Predmetom tohto návrhu je odškodnenie za poškodenie zdravia s následnou smrťou a psychická trauma (15 psychologických terapií + psycholohieky) a postrauma doteraz preukázateľná najbližších príbuzných bývajúcich v jednom dome, veľká psychická väzba za jediného syna pre rodičov, za jediného brata pre sestru, za druhého vnuka pre starých rodičov. Škodu na zdraví s následkom smrti mal spôsobiť maloletý G. T. tým, že obišiel ust. § 15 ods. 1 zákona č. 190/2003 Z.z. o zbraniach a strelive. Ďalej za škodu s následkom smrti, ktorú spôsobil maloletý G. T., teda žalovaný 1/ zodpovedá jeho otec starší G. T., teda žalovaný 2/, ktorý ako bývalý majiteľ zbrojného preukazu obišiel ustanovenia zákona o zbraniach a strelivách, t.j., že zodpovedá za prečin nedovoleného ozbrojovania. Ďalej za škodu na zdraví s následkom smrti, ktorú spôsobil maloletý G. T. zodpovedá aj žalovaný 3/, lebo nezákonným spôsobom zapožičal smrtiacu zbraň otcovi páchatel'a pánovi staršiemu G. T., čiže žalovanému 2/ a za škodu na zdraví s následkom smrti, ktorú spôsobil maloletý G. T. teda žalovaný 1/ zodpovedá aj G. B., vlastník zbrane, ktorý nekonal v súlade o zbraniach a strelive, t.j. žalovaný 4/. Zároveň v tomto návrhu splnomocnený zástupca žalobcov 1/ až 5/ poukázal na slovenskú súdnu prax týkajúcu sa výšky zadostučinenia v peniazoch pri konaniach o ochrane osobnosti a poukázal na osem právoplatných rozhodnutí súdu v konkrétnych prípadoch, aká bola priznaná výška nemajetkovej ujmy v peniazoch, a aké údaje boli zverejnené v denníkoch, ktoré mali znížiť dôstojnosť a vážnosť jednotlivých osôb. Poukázal aj na to, že judikatúra Európskeho súdneho dvora a iných štátov EU priznáva ešte vyššie nemajetkové sumy v konaniach o ochrane osobnosti.

2. Žalovaní 1/ a 2/ dali do konania vyjadrenie (č.l. 35), kde poukázali na to, že návrh žalobcovia 1/ až 5/ odôvodňujú jednak nárokom na náhradu škodu na zdraví a v časti petitu na náhradu nemajetkovej ujmy, kde poukazujú na rozhodnutia o ochrane dôstojnosti a vážnosti jednotlivých osôb. Je teda sporné, z akého právneho titulu si uplatňujú nárok, t. j. či v zmysle § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) alebo v zmysle § 11 a nasl. OZ, čo konštatujú v obsahu návrhu na strane č. 4 a nasledujúce návrhu. V rámci vyjadrenia podali aj návrh na prerušenie konania , nakoľko nebolo rozhodnuté o trestnej veci, a preto nie je možné prijať tvrdenia uvádzané žalobcami za pravdivé. Súd uznesením č.k. 15C/276/2012-39 zo dňa 28.1.2013 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 3T/80/2012. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie zástupca žalobcov 1/ až 5/. O odvolaní rozhodoval Krajský súd v Žiline, ktorý uznesením č.k. 5Co/134/2013-54 zo dňa 3.4.2013 potvrdil uznesenia Okresného súdu Martin o prerušení konania.

3. Súd pripojením rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 3T/80/2012-607 zo dňa 21.10.2013 v spojením s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 3To/50/2014-732 zo dňa 29.1.2015 zistil, že bolo právoplatne ukončené trestné konanie dňa 29.1.2015. Z tohto dôvodu súd pokračoval v tomto konaní vytyčením termínu pojednávania.

4. Súd výzvou zo dňa 8.9.2015 (č.l. 118) vyzval splnomocneného zástupcu žalobcov 1/ až 5/, aby súdu ozrejmil, akým titulom si uplatňujú žalovaný nárok, nakoľko v zmysle podanej žaloby odôvodňujú svoj nárok, nakoľko v zmysle podanej žaloby odôvodnil svoj nárok jednak podľa ust. § 420 a nasl. OZ upravujúcich náhradu škody ale poukazujú aj na rozhodnutia v súvislosti s ochranou osobnosti, ktorá je upravená v § 11 a nasl. OZ. Túto výzvu súd vykonal z tohto dôvodu, že v prípade, že si žalobcovia uplatňujú nárok v zmysle ust. § 11 a nasl. By bolo potrebné odstrániť nedostatky ich zastúpenia,

nakoľko ich splnomocnený zástupca nepreukázal súdu, že má vysokoškolské vzdelanie II. Stupňa v odbore právo a účastníci konania sú jeho blízkou osobou. Predmetná výzva bola zasielaná okrem splnomocneného zástupcu, aj žalobcom 1/ až 5/. Čo sa týka predmetnej výzvy, tak zaslal vyjadrenie v tom čase splnomocnený zástupca žalobcov 1/ až 5/ Ing. Štefan (č.l. 123), kde uvádzal, že si budú náhradu škody uplatňovať podľa ust. § 415 OZ s tým, že poukázal na to, že má určitú prax v súvislosti s právom a bol prítomný určitých konaní. Zároveň však žalobca 1/ súdu podaním doručeným 8.10.2015 (č.l. 125) oznámil, že spolu s rodinnými príslušníkmi, teda žalobcami 2/ až 5/ vypovedali splnomocnenému zástupcovi Ing. Štefanovi Čalovskému plnomocenstvo, nakoľko nespĺňa zákonné podmienky s tým, že bez zbytočného odkladu si zvolila advokáta, ktorý ich bude v uvedenej veci zastupovať.

5. Podaním doručeným súdu 27.11.2015 (č.l. 158) dal do konania vyjadrenie žalovaný 4/, ktorý uviedol, že čo sa týka usmrtenia maloletého G. G., za tento skutok boli v trestnom konaní sp. zn. 3T/80/2012 stíhaní a právoplatne odsúdení žalovaní 1/ a 2/. Vlastníkom predmetnej zbrane bol v tom čase žalovaný 4/ a zrejme na základe tejto skutočnosti odvodzujú žalobcovia jeho zodpovednosť za škodu na zdraví s tým, že nemal konať v súlade so zákonom o zbraniach a strelive pri použití zbrane v trestnom čine usmrtenia. Poukázal na to, že žalobcovia návrh na náhradu škody upierajú o ust. § 420 ods. 1 OZ s tým, že musia byť splnené základné predpoklady zodpovednosti za škody, najmä musí byť medzi protiprávnym konaním a vzniknutou škodou príčinná súvislosť. Žalovaný 4/ ako vlastník predmetnej zbrane, túto 19.9.2009 odovzdal žalovanému 3/ za účelom predaja tejto zbrane a následne žalovaný 3/ za účelom skúšky zbrane túto zapožičal dňa 22.9.2009 žalovanému 2/ a následne v tento deň došlo pri manipulácii so zbraňou v dome žalovaného 2/ k usmrteniu maloletého G. G.. Na základe tejto skutočnosti žalovanému 4/ nie je zrejmé, z akej konkrétnej povinnosti, jej porušeniu vyvodzujú jeho zodpovednosť Rovnako zo žalobného návrhu nevyplýva ani príčinná súvislosť medzi nejakým porušením právnej povinnosti a vzniknutou škodou. Z tohto dôvodu žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu.

6. Podaním doručeným súdu 7.12.2015 (č. l. 168) nový zástupca žalobcov 1/ až 4/ súdu podal návrh na pripustenie zmeny žaloby. Poukázal na to, že pôvodne žalobca 4/ W. G. X. K. XX.X.XXXX a z tohto dôvodu nemôže byť účastníkom konania. Zodpovednosť žalovaných tak, ako sú uvedení v pôvodnej žalobe, odvodzuje od ust. § 11 OZ, ktorý výslovne chráni, okrem iného život a zdravie fyzických osôb občanov Slovenskej republiky, pričom v zmysle § 13 ods. 2 OZ v tomto konkrétnom prípade, kde bol násilným spôsobom ukončený život mladého, do tejto doby zdravím prekypujúceho mladého muža, nemožno považovať za dostatočné zadosťučinenie morálne ospravedlnenie, a preto je logické a plne morálne uplatnenie si tiež nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zásahom do práva na život nebohého G. G. došlo súčasne k zásahu žalovaných do práv žalobcov na ich súkromný život ako súčasť ich osobitného práva. Je bez akýchkoľvek pochyb, že nečakaným, šokujúcim úmrtím syna, brata a vnuka došlo k tak závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov spočívajúceho v obmedzení ich súkromného a rodinného života, že žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 ods. 1 OZ nemôže byť namieste. Súčasťou súkromia je aj rodinný život zahrňujúci najmä právo fyzickej osoby vytvárať, udržiavať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci naplňovať vlastnú osobnosť. Tento rodinný život sa tak naplňuje v manželstve, ako aj medzi rodičmi a deťmi a z objektívneho pohľadu je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmov, ktorá postihuje jeho ostatných členov. Z toho vyplýva, že náhrada nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ je preto primeraným prostriedkom ochrany proti neoprávnenému zásahu. Podľa názoru žalobcov v tomto prípade došlo k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, ktorý bol veľmi obľúbeným členom tejto rodiny a dá sa povedať stmelujúcim dobro, pohodu, empatiu a tak jeho smrťou utrpeli žalobcovia veľmi závažnú citovú ujmu vo forme šoku, smútku, ba až zúfalstva zo straty blízkej osoby, takisto aj spoločenstva. Žalobcovia 1/ a 2/ sa obaja zúčastňovali psychologických stretnutí spojených s ordinovaním upokojujúcich medikamentov u PhDr. S. T.L., klinickej psychologičky v Martine, aby sa mohli vďaka psychologickej odbornej pomoci ako - tak vymaniť z tejto hroznej traumatizujúcej situácie, ktorá ich dlhodobo zaťažuje a zaťažuje dodnes a ktorú navrhuje eventuálne, pokiaľ súd uzná za potrebné, vypočuť ako svedka. Touto zmenou žaloby žalobcovia zmenili výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žiadali uhradiť od žalovaných 1/ až 4/ a zároveň zobrali žalobu v súlade s ust. § 96 ods. 1 v tom čase platného Občianskeho súdneho poriadku, čo do sumy 42 477,20 eur späť.

7. Z dôvodu úmrtia pôvodne žalobcu 4/ (č. l. 172), a keďže nešlo o majetkové právo, súd konanie vo vzťahu k žalobcovi 4/ uznesením č.k. 15C/276/2012-188 zastavil. Uvedené uznesenie

nadobudlo právoplatnosť 30.1.2016. Rovnako súd pripustil zmenu žalobného návrhu uznesením č.k. 15C/276/2012-198 zo dňa 7.1.2016. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 24.2.2016.

8. Podľa § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ust. tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

10. Predmetná žaloba bola podaná ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku. S účinnosťou od 1.7.2016 bola zavedená nová procesná úprava - CSP, ktorý sa použije vzhľadom na princíp jeho okamžitej aplikability aj na konania, ktoré začali pred jeho účinnosťou.

11. Zástupca žalobcov 1/ až 4/ navrhol zmenu žaloby, ako aj zobral žalobu späť v časti zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 42 477,20 eur späť, uvedené podanie je popísané v odseku 5. odôvodnenia rozsudku. Súd uznesením rozhodol len o pripustení zmeny, avšak nerozhodol o späťvzátí žaloby v časti zaplatenia nemajetkovej ujmy vo výške 42 477,20 eur. Z tohto dôvodu súd vo výroku tohto rozsudku rozhodoval o tomto procesnom úkone a konanie v časti zaplatenia sumy 42 477,20 eur zastavil. Súd rozhodoval v súlade s § 144 CSP, podľa ktorého žalobca môže zobrať žalobu späť. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť v časti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej. Súd rozhodoval o procesnom úkone, ktorý bol podaný za účinnosti OSP, súhlas s týmto späťvzatím, pokiaľ nebolo vykonané pojednávanie vo veci, sa v čase vykonania tohto procesného úkonu nevyžadoval.

12. Predmetom konania bolo uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnili žalobcovia 1/ až 4/ za zásah do ich súkromia a ich rodinného života, ku ktorému malo dôjsť smrťou ich syna v dôsledku protiprávneho konania žalovaných 1/ až 4/.

13. Žalovaní 1/, 2/ a 4/ podaním doručeným súdu 21.1.2016 (č. I. 204) vzniesli námietku premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Poukázali na to, že žalobným návrhom doručeným súdu 3.10.2012 sa domáhali žalobcovia voči žalovaným 1/ až 4/ náhrady škody na zdraví s následnou smrťou vo výške 124 477,20 eur. K usmrteniu maloletého G. G. došlo dňa 8.10.2009, pričom podľa žalobcov žalovaní 1/ až 4/ zanedbali hrubým porušením zákonnej povinnosti, ktoré im ukladá zákon o zbraniach a strelive. V častiach A, B, C, D žalobného návrhu žalobcovia špecifikujú, akým spôsobom porušili jednotliví žalovaní ust. zákona o zbraniach a strelive, z ktorého dôvodu žalovaní zodpovedajú za škodu porušením právnej povinnosti podľa ust. § 420 ods. 1 OZ o všeobecnej zodpovednosti za škodu. K žalobnému návrhu sa vyjadril právny zástupca žalovaných 1/ a 2/ podaním doručeným súdu 28.12.2012, kde namietal opodstatnenosť návrhu na náhradu škody na zdraví s následnou smrťou poškodeného podľa § 420 ods. 1 OZ. Rovnako zástupca žalobcu podaním zo dňa 18.9.2015 uviedol, že náhradu škody uplatňujú podľa ust. § 415 OZ a nasl. Podaním doručeným súdu 7.12.2015 žalobcovia zmenili svoj pôvodný žalobný návrh, s tým že návrh odvodzujú z ust. § 11 až 13 OZ o ochrane osobnosti, v zmysle ktorých ustanovení uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy a žiadajú, aby súd pripustil túto zmenu. V prejednávanej veci sa teda žalobcovia pôvodným návrhom domáhali náhrady škody na zdraví s následnou smrťou poškodeného podľa ust. § 420 ods. 1 OZ, opierajúc svoj návrh o ust. § 15 OZ o tzv. posmrtnej ochrane osobnosti, teda ide o ochranu osobnostných práv fyzickej osoby po jej smrti. Avšak podaním doručeným súdu 7.12.2015 uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu ochrany osobnosti podľa § 13 ods. 2 OZ. Podľa žalovaných ide o kvalitatívnu zmenu návrhu, ktorú súd pripustil uznesením zo dňa 7.1.2016. V prípade, ak je obsahom žaloby na ochranu osobnosti nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, tento nárok podlieha premlčaniu. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemajetkovú ujmu je podľa § 101 OZ viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu a začína plynúť dňom nasledujúcim po dni takéhoto zásahu. K usmrteniu maloletého G. G. došlo dňa 8.10.2009, všeobecná premlčacia trojročná lehota začala plynúť dňom 9.10.2009 a končila dňom 9.10.2012.

14. Rovnako aj žalovaný 3/ podaním doručeným súdu 1.12.2016 (č. I. 355) vzniesol námietku premlčaného nároku podaním zo dňa 7.12.2015 z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, nakoľko nárok bol uplatnený po uplynutí všeobecnej trojročnej lehoty, počítanej odo dňa usmrtenia maloletého G. G. Zároveň bez ohľadu na námietku premlčania poprel akékoľvek zavinenie, resp. porušenie zákona o zbraniach a strelive, ako to tvrdia v žalobnom návrhu žalobcovia. Vec sa riešila v trestnom konaní, v ktorom sa nepreukázalo žiadne trestno-právne alebo priestupkové zavinenie ich spoločnosti v súvislosti s trestným stíhaním obvinených. Navrhol, aby súd žalobný návrh voči žalovanému 3/ v celom rozsahu zamietol a priznal náhradu trov konania vo výške 100 %.

15. Podľa § 139 CSP žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

Podľa § 140 ods. 1 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

Podľa § 142 ods. 1 CSP o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená mimo pojednávania.

Podľa § 142 ods. 2 CSP uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, doručí súd subjektom, ak neboli prítomní na pojednávaní, na ktorom nastala zmena, do vlastných rúk.

16. Na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 8.2.2017 (č. I. 365) zástupca žalobcov v rámci svojho prednesu navrhol, aby sa z návrhu petitu vypustili slová spoločne a nerozdielne pri povinnosti žalovaných 1/ a 2/ vo vzťahu k žalobcom a aby bol na plnenie tak, ako je uvedené v petite návrhu, zaviazaný výlučne Ž. G. T., L.. X.X.XXXX, teda žalovaný 2/. Tento svoj ústny prednes v súvislosti so zmenou petitu ešte doplnil aj písomným podaním doručeným v priebehu pojednávania dňa 8.2.2017. O tejto zmene súd rozhodol v súlade s citovaným ust. § 142 ods. 1 CSP na predmetnom pojednávaní vyhlásením uznesenia o jej pripustení, proti ktorému nie je prípustné odvolanie, aby mohol pokračovať ďalej v konaní o zmenenej žalobe. V tomto prípade sa považuje toto uznesenie za doručené, a teda právoplatné momentom vyhlásenia tohto uznesenia do zápisnice na pojednávaní, kde boli prítomné obe sporové strany. Súd toto považoval za zmenu žaloby v tom smere, že žiadali žalobcovia plnenie titulom nemajetkovej ujmy už nie spoločne a nerozdielne od žalovaných 1/ a 2/, ale len od žalovaného 2/. V ostatnom návrh nemenili, t. j. nedošlo k zmene skutkových okolností. Zástupca žalovaných na pojednávaní vytkol nezrovnalosti v označení žalobcov 1/, 2/ v zmenenom návrhu zo dňa 7.12.2015 (č. I. 168). K tomu súd uvádza, že je zrejmé z tohto podania, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté, ktorému zo žalobcov a v akej výške má byť priznaný uplatnený nárok, nejedná sa o zmatečné podanie. Zároveň súd uvádza, že zákon v § 139 CSP hovorí, že žalobu je možné zmeniť počas konania. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, že žalobca môže meniť žalobu do momentu vyhlásenia rozsudku vo veci samej alebo do momentu jeho vydania, ak sa rozsudok nevyhlasuje.

17. Späťvzatie žaloby je dispozičný procesný úkon strany, kde procesné úkony strany môžu mať formu podania § 123 a nasl. CSP, alebo môžu byť urobené ako prednes strany na pojednávaní (§ 181 CSP). Zástupca žalobcov v rámci prednesu na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 8.2.2017 (č. I. 365) zobral žalobu vo vzťahu k žalovanému 4/ v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu. S uvedeným súhlasil žalovaný 4/. Súd teda posúdil tento procesný úkon v súlade s ust. § 144 a nasl. CSP (citovanými v odseku 10. odôvodnenia rozsudku). Vo výroku rozsudku (rozhodnutí vo veci samej) súd rozhodol, že konanie v časti týkajúcej sa žalovaného 4/ sa v celom rozsahu zastavuje.

18. Písomným podaním zo dňa 8.2.2017, ktoré bolo doručené v priebehu pojednávania dňa 8.2.2017, zobrali žalobcovia žalobu v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu. So späťvzatím vyslovil súhlas žalovaný 1/ na tomto pojednávaní. Preto súd vo výroku rozsudku (rozhodnutí vo veci samej) konanie v časti týkajúcej sa žalovaného 1/ zastavil v celom rozsahu.

19. Súd v rámci rozhodovania o merite veci- zmenenej žalobe (na pojednávani 8.2.2017) a po späťvzati žaloby vo vzťahu k žalovaným 1/ a 4/ (s ich súhlasom) sa v ďalšom zaoberal vznesenou námietkou premlčania. Vychádzal z týchto zákonných ustanovení pri jej posudzovaní:

Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 152 CSP hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

Strany sporu vykonávajú v priebehu konania nielen procesné úkony ale aj úkony hmotnoprávne. Hmotnoprávna námietka je taký právny úkon (prejav vôle), ktorý mení dôvodný nárok protistrany na nedôvodný, prípadne mení dôvodný procesný útok, či dôvodnú procesnú obranu na nedôvodnú. Právne úkony spôsobujúce zmenu, zánik, či oslabenie práva protistrany sú (najmä) námietka premlčania § 101 ods. 1 OZ a iné.

Podľa § 11 OZ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavu osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka, ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 OZ premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ust. uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

20. Predmetom konania je nárok žalobcov 1/ až 4/ na priznanie nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ak jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany osobnosti fyzickej osoby, je právo majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Súd uzaviera, že právo na peňažné zadosťučinenie sa premlčuje, a to vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť dňom nasledujúcim, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv. K zásahu do práv žalobcov 1/ až 4/ na ochranu ich súkromia, zahŕňajúceho právo na plnohodnotný rodinný život, a to k spôsobeniu smrti ich syna, brata, vnuka došlo konaním žalovaného 1/ dňa 8.10.2009. To znamená, že žalobcovia 1/ až 4/ si mohli uplatniť svoje právo na náhradu nemajetkovej ujmy po dni, kedy došlo k úmrtiu ich syna, brata a vnuka, teda od 9.10.2009 do 9.10.2012. Teda všeobecná trojročná premlčacia doba začala plynúť dňom 9.10.2009 a skončila dňom 9.10.2012. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie NS SR k otázke týkajúcej sa začiatku plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby, a to rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/265/2009, ako aj rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo/194/2011, sp. zn. 5Cdo/278/2007. Čo sa týka prvej otázky, ktorú súd riešil a to vznesenú námietku premlčania, vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, ako aj skutkovými tvrdeniami strán sporu, ako aj oboznámením sa s pripojeným trestným spisom sp. zn. 3T/80/2012. Žalovaní 1/ až 4/ vzniesli námietku premlčania tohto práva na náhradu nemajetkovej ujmy a to z toho dôvodu, že mali za to prvotne, že sa žalobcovia domáhali návrhom doručeným súdu 3.10.2012 náhrady škody podľa ust. § 420 ods. 1 OZ o všeobecnej zodpovednosti za škodu a škodu mali vyčíslieť z titulu poškodenia zdravia a následnej smrti vo výške 124 477,20 eur. Až podaním doručeným súdu 7.12.2015 žalobcovia zmenili pôvodný žalobný návrh a svoj nárok odvodzujú z ust. § 11 a 13 OZ o ochrane osobností, kde v zmysle týchto ust. uplatňujú nárok na náhradu nemajetkovej ujmy (č. l. 204). Súd predmetnú zmenu pripustil. Ďalej v podaní, ktoré bolo doručené súdu na pojednávaní dňa 6.6.2016 žalovaní 1/ až 4/ k otázke premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uviedli, že sa žalobcovia 1/ až 4/ návrhom doručeným súdu 3.10.2012 domáhali náhrady škody na zdraví s následnou smrťou maloletého G. G. na základe ust. § 420 ods. 1 OZ. Poukázali na § 106 ods. 1, 2 OZ o premlčaní práva na náhradu škody o subjektívnej premlčacej lehote a objektívnej, kde subjektívna bola dva roky a objektívna tri roky. Podľa žalovaných k usmrteniu maloletého G. G. došlo dňa 8.10.2009, subjektívna premlčacia lehota práva na náhradu škody uplynula dňom 8.10.2011. Žalobný návrh bol doručený súdu 3.10.2012, teda po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty, z ktorého je takýto nárok na náhradu škody premlčaný. Z premlčaného nároku nemožno platne meniť právnu kvalifikáciu a uplatňovať namiesto nároku na náhradu škody nárok na náhradu nemajetkovej ujmy tak, ako to urobili žalobcovia zmenou návrhu zo dňa 7.12.2015, teda po uplynutí subjektívnej lehoty práva na náhradu škody. Ďalej poukázali na viacerú judikatúru v tom smere, že platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti upravenom v § 11 a nasl. OZ a s ním spojeným právom na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a právom na náhradu škody v zmysle § 415 a nasl. OZ. Medzi týmito dvoma inštitútmi je pojmová a obsahová odlišnosť, čiže právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa

platnej právnej úpravy predstavujú dve samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej OZ. Zároveň poukázali na to, že z ustálenej súdnej praxe je nepochybné, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je osobitným, špecifikovaným nárokom vyplývajúcim z ust. inštitútu ochrany osobnosti, ktorý nemožno zamieňať so žiadaným nárokom na náhradu škody, prípadne s iným peňažným plnením.

21. K týmto skutkovým tvrdeniam žalovaných 1/ až 4/ k otázke premlčania žalobcovia podaním doručený súdu 11.4.2016 (č.l. 231) uviedli, že sa nestotožňujú s námietkou premlčania vznesenou žalovanými. Podľa ich názoru nedošlo k zmene petitu, čo do žalobného dôvodu. Žalobcovia od počiatku žalujú vec na základe tohto istého skutkového stavu, ktorý nebol počas konania zmenený. To, že ho oni ako laici nesprávne právne kvalifikovali ako náhradu škody, nemôže mať vplyv na potenciálny úspech žaloby, ani na plynutie lehôt. Žalobca je v návrhu na začatie konania povinný uviesť rozhodné skutočnosti, na základe ktorých bude môcť súd uplatnený nárok právne kvalifikovať.

22. Zároveň k námietke premlčania žalobcovia ešte doplnili podanie doručené súdu 22.8.2016 (č. l. 296), kde uviedli, že dňa 16.4.2012 žalobca 1/ doručil vyšetrovateľovi v rámci trestného konania uplatnenie náhrady škody, kde v prvom odseku uviedol, že využijem, ale bola to písárska chyba, využívam svoje právo na náhradu škody. Teda ešte v prípravnom konaní u vyšetrovateľa, pričom v tomto upresnení sa špecifikuje výška škody pôvodne uplatnená ešte 19.3.2010, kde sa poukazuje na to, že ide o náhradu za smrť, nemajetkovú ujmu, ako aj psychickú traumu, pričom je špecifikovaná výška uplatňovanej náhrady v celkovej sume 100 000,- Sk. Je teda zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Zároveň žalobcovia tvrdili, že premlčacia lehota počas trestnej veci do právoplatného rozhodnutia súdu spočívala. K týmto novým skutočnostiam zaslali podanie aj žalovaní 1/, 2/ a 4/ (č. l. 309) a poukázali na to, že v danej veci bolo podanie poškodeného Petra Pepucha teda žalobcu 1/ vyšetrovateľovi pod označením upovedomenie doručené dňa 16.4.2012. Premlčacia lehota by začala spočívať týmto dňom, ku ktorému z trojročnej premlčacej lehoty pre uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy uplynuli už dva roky a 188 dní. Premlčacia doba spočívala do 29.1.2015, kedy bola trestná vec právoplatne ukončená, a od ktorej doby plynutie premlčacej doby pokračovalo. Premlčacia trojročná doba uplynula dňom 28.7.2015, poškodený Peter Pepucha a ostatní žalobcovia si neuplatnili v tejto lehote nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v občianskom súdnom konaní.

23. V súvislosti s otázkou premlčania súd právne uzaviera, že považuje nárok žalobcov 1/ až 4/ na priznanie nemajetkovej ujmy za zásah do och súkromia a ich rodinného života, ku ktorému došlo smrťou ich syna, brata a vnuka za nepremľčaný. Je zrejmé, že k úmrtiu maloletého G. G. došlo dňa 8.10.2009. Dňom nasledujúcim po tomto dni začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie nárokov žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v súvislosti s ochranou osobnosti upravenou v § 11 a nasl. OZ. Žalobcovia žalobu podali na súd 3.10.2012, t.j., nie po uplynutí premlčacej doby, nakoľko premlčacia doba uplynula dňom 9.10.2012. Z podanej žaloby, ktorú podali žalobcovia cestou splnomocneného zástupcu je zrejmé, že sa domáhajú svojho nároku titulom náhrady nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu, že došlo k zásahu do ich rodinného a súkromného života z dôvodu smrti ich syna, vnuka a brata. Uvedené vyplýva aj z toho, že poukazujú v predmetnom návrhu na viaceré rozhodnutia súdov práve týkajúcich sa ochrany osobnosti upravenej v § 11 a nasl. OZ, ale vyplýva to aj z petitu predmetnej žaloby, kde žiadajú zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy. Súd konštatuje, že v predmetnej žalobe je zle uvedená právna kvalifikácia, nakoľko je tu uvedené, že má ísť o zodpovedosť za škodu podľa § 420 ods. 1 OZ. Ďalej je teda preukázané, že podaním zo dňa 7.12.2015 žiadali žalobcovia zmenu žaloby, ale len zmenu žaloby týkajúcu sa nie zmeny skutkového stavu, pretože žalobcovia od počiatku žalujú vec na základe toho istého skutkového stavu, ktorý nebol počas konania zmenený s tým, že žiadali pripustiť zmenu žaloby, ale len v časti týkajúcej sa výšky náhrady nemajetkovej ujmy a spôsobu jej zaplatenia žalovanými 1/ až 4/. Čiže tie rozhodujúce skutočnosti, ktoré uvádzali v žalobe zostali nezmenené, a preto sa súd stotožňuje s právnym posúdením, ktoré bolo predložené zo strany zástupcov 1/ až 4/, kde uvádzajú, že nedošlo k zmene petitu, čo do žalobného dôvodu s tým, že uviedli rozhodné skutočnosti, na základe ktorých môže súd uplatnený nárok právne kvalifikovať. V zmysle zásady „lura novit curia“ účastníci nie sú povinní uplatnený nárok právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu. Ak účastník uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje ním tvrdený nárok, alebo obranu proti nemu, alebo ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky nie je súd viazaný právnym názorom účastníka a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú (uznesenie NS SR č. k. 5Cdo/196/2009 zo dňa 22.9.2010). V tomto prípade podľa názoru súdu nedošlo k zmene žalobného návrhu, ale len k zmene

právnej kvalifikácie. Súd poukazuje aj na rozhodnutie NS ČR č. k. 33Odo/944/2006 zo dňa 31.7.2008, podľa ktorého „ o zmenu žaloby však nejde, pokiaľ žalobca na základe tohto istého skutku mení len jeho právnu kvalifikáciu. Posúdenie skutku (skutkového deja) po právnej stránke je vždy úlohou súdu; žalobca nemusí svoj nárok právne kvalifikovať a pokiaľ tak urobí, nie je súd jeho názorom viazaný. Samotná zmena v právnej kvalifikácii skutku preto nie je zmenou žaloby“.

Čiže podľa názoru súdu predmetným podaním došlo len ku kvalitatívnej zmene uplatneného práva, ale nedošlo k zmene skutkového stavu. Súd má za to, že žalobcovia si riadne a včas uplatnili svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom zásahu do ich súkromia a rodinného života, ku ktorému malo dôjsť smrťou ich syna v dôsledku protiprávneho konania žalovaných 1/ až 4/.

24. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, ktorej sa žalobcovia domáhali svojim žalobným návrhom, tak táto vyjadruje náhradu za utrpené pocity frustrácie, šoku, stresu, smútku, straty zo spoločnosti s milovanou osobou. K vzniku nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby môže vzhľadom na odlišnú povahu jednotlivých hodnôt osobnosti tvoriacich ich fyzickú a morálnu jednotu rôznym spôsobom. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú existencia ujmy, spočívajúca v poškodení duševného zdravia žalobcov, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon - spočívajúci v konaní tretej osoby zodpovednej za narušenie osobnostných práv žalobcov a príčinná súvislosť medzi touto ujmou a protiprávnym konaním. Úprava ochrany súkromia, vrátane rodinného súkromia vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnené zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Funkciou práva na súkromie je totiž to zabezpečiť pre fyzickú osobu nerušenosť v súkromnej sfére, v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava zároveň rodinný život priraduje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Ústava chráni aj súkromie fyzickej osoby, v jej rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa sociálne, kultúrne, ale aj morálne, či materiálne. Zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života, do rodinného súkromia. V prípade, že medziľudské vzťahy tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je práve návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha podľa ust. o ochrane osobností primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ustanovenia § 11 a nasl. OZ poskytnú právny základ nároku na náhradu nemajetkovej ujmy - imateriálnej ujmy spôsobenej jednotlivcovi usmrtením jeho blízkej osoby. Rešpektovanie súkromného života musí zahŕňať do určitej miery aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Súčasťou súkromného života je život rodiny zahrňujúci i vzťahy medzi blízkymi príbuznými, hlavne vzťahy sociálne a morálne. Súdna prax tuzemských súdov pripustila žaloby na náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktoré si uplatňujú postihnuté a blízke osoby, ktorých právo na súkromný a rodinný život bolo dotknuté úmrtím blízkej osoby. Je nepochybné, že úmrtie blízkej osoby predstavuje závažný zásah do práva na súkromie dotknutej fyzickej osoby ako jedného z čiastkových, osobnostných práv fyzickej osoby. To znamená, že k vzniku občiansko-právnej zodpovednosti spôsobenej zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady, a to existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, a ktorý spočíva v porušení alebo v ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, musí ísť o zásah neoprávnený a musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi. Tak, ako už bolo vyššie skonštatované, je nepochybné, že úmrtie blízkej osoby predstavuje závažný zásah do práva na súkromie žalobcov 1/ až 4/, ako jedného z čiastkových osobnostných práv každej fyzickej osoby. Žalobcovia 1/ a 2/ sú rodičmi C. G. G.. Žalobkyňa 3/ je sestrou maloletého zomrelého G. G. a žalobkyňa 4/ je starou mamou zomrelého G. G.. Čiže prvá podmienka splnená je, to znamená, že aj judikatúra tuzemských súdov považuje úmrtie blízkej osoby za závažný zásah do práva na súkromie. Ďalej musí ísť o zásah neoprávnený a musí byť daná príčinná súvislosť medzi oboma uvedenými predpokladmi.

25. Nakoľko v priebehu konania žalobcovia zobrali žalobu späť vo vzťahu k žalovanému 1/ a žalovanému 4/ s ich súhlasom, v ďalšom sa zaoberal splnením predpokladov vo vzťahu k žalovanému 2/ a 3/.

Súd má za to, že predpoklady v súvislosti so vznikom tejto občianskoprávnej zodpovednosti splnené neboli vo vzťahu k žalovanému 3/. Čo sa týka samotného úmrtia maloletého G. G., toto sa riešilo v rámci trestného konania, kde trestné konanie sa viedlo pod sp. zn. 3T/80/2012 a v rámci trestného konania boli uznaní za vinných a to z prečinu usmrtenia žalovaný 1/ a žalovaný 2/ za prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami, za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za prečin usmrtenia. V predmetnom konaní vypovedal aj ako svedok Jaroslav Daniš, ktorý pracoval pre žalovaného 3/ a potvrdil, že zapožičanie zbrane nebolo v súlade so zákonom o zbraniach a strelive, za čo žalovaný 3/ dostal aj pokutu. Uvedené bolo preukazované zo strany žalobcov rozhodnutím o správnom delikte, kde z rozhodnutia o správnom delikte (č.l. 380) vyplynulo, že žalovaný 3/ bol obvinený zo správneho deliktu, nakoľko porušil povinnosť podľa zákona o strelných zbraniach a strelive a dopustil sa správneho deliktu s tým, že sa uznal vinným z spáchania správneho deliktu, kde ten správny delikt spočíval v tom, že spôsob vypožičania zbrane od držiteľa zbrojnej licencie nebol v súlade so zákonom o strelných zbraniach, L. G. T. nemal preukaz zbrane a nemal písomné potvrdenie o vypožičaní zbrane z oddelenia dokladov a evidencií policajného útvaru, ktorý zbraň eviduje. Toto konanie žalovaného 3/ spočívalo v tom, že teda neoprávnene požičal žalovanému 2/. Týmto konaním žalovaného 3/ nedošlo ku žiadnemu zásahu spôsobilému vyvolať nemajetkovú ujmu a ohroziť osobnosť fyzickej osoby - teda žalobcov. Súd má za to, že žalovaný 3/ nie je pasívne legitimovaný v súvislosti s podanou žalobou, a preto žalobu vo vzťahu k žalovanému 3/ v celom rozsahu zamietol.

26. Čo sa týka žalovaného 2/, tento bol v rámci rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 3T/80/2012 právoplatne odsúdený v súvislosti so smrťou maloletého G. G. za jednak prečin nedovoleného ozbrojovania obchodovania so zbraňami, za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za prečin usmrtenia podľa ustanovení trestného zákona. Z trestného rozsudku jednoznačne vyplýva, že žalovaný 2/ porušil, resp. nerešpektoval absolútne dočasný zákaz nadobúdania držby a dispozície strelnými zbraňami a strelivom, nakoľko bezprostredne na ďalší deň potom, ako odovzdal do policajnej úschovy svojej legálne držanej zbrane, si napriek tomu neoprávnene zadovážil zbraň podliehajúcu evidenčnej a ohlasovacej povinnosti a strelby schopné strelivo a zároveň inému poškodenému G. G. z nedbanlivosti spôsobil smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania, a to porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej zo zákona, konkrétne zákona o strelných zbraniach a strelive. To znamená, že žalovaný 2/ bol právoplatne odsúdený za prečin usmrtenia maloletého G. G., syna žalobcov 1/ a 2/, brata žalobkyne 3/ a vnuka žalobkyne 4/. Ustanovenie § 13 ods. 1 OZ stanovuje len to, že zadosťučinenie má byť primerané. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vecou úvahy súdu, ktorý sa pri tejto úvahe musí riadiť dvoma zákonne taxatívne stanovenými kritériami, a to § 13 ods. 3 OZ závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a z týchto musí pri svojom rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vychádzať. Súd dospel k záveru, že konaním žalovaného 2/, za ktorý bol právoplatne odsúdený a ktorým naplnil skutkovú podstatu prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona s tým, že teda mal maloletému G. G. z nedbanlivosti spôsobiť smrť a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania, teda porušením dôležitej povinnosti má súd za to, že došlo k neoprávnenému zásahu do práva žalobcov 1/ až 4/ na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do práva na súkromie, ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu § 11 OZ. Zásah predstavovaný smrťou dieťaťa žalobcov súd videl mimoriadne významným, veľmi hlbokým a nereparovateľným. Súd teda pri určení peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný, smrteľný následok vzniknutý v dôsledku protiprávneho konania žalovaného 2/, ako aj na dôsledky, ktoré smrť syna vyvolala u žalobcov 1/ a 2/. Smrť brata u žalobkyne 3/ smrť vnuka u žalobkyne 4/. Účelom finančného zadosťučinenia nie je kompenzovať žalobcom stratu syna, brata a vnuka. Účelom finančného zadosťučinenia je do istej miery kompenzovať emocionálne útrapy žalobcov smrťou syna vyvolané. Súd vykonal dokazovanie v súvislosti s výškou tejto nemajetkovej ujmy na pojednávaní konanom dňa 8.2.2017 aj vylúčením žalobcov 1/, 2/ a 3/.

27. Súd konštatuje, že pri stanovení výšky náhrady je potrebné prihliadnuť aj k určitým kritériám, ktoré sú na strane žalobcov 1/ a 4/ a osôb blízkych, a to je intenzita ich vzťahu, vek zomrelého, prípadne existenčná závislosť na zomrelom, dopad udalosti do jeho duševnej sféry. Je potrebné prihliadnuť aj na majetkové pomery toho, kto tento zásah spôsobil, mieru zavinenia. Čo sa týka zomrelého maloletého G. G., tento bol vo vzťahu k žalobcom 1/ a 2/ ich synom. Aj z výpovede žalobcov 1/ a 2/ je zrejmé, že medzi nimi a ich synom bol úžasný vzťah, rozumeli si spolu o všetkom sa rozprávali, robil spolu všetky aktivity s tým, že išlo o maloletého syna, t.j., že ktorý mal celý život pred sebou. Z výpovede žalobcu 1/ G. G. bolo zrejmé, že smrť syna výrazne zasiahla do jeho duševnej sféry. Z jeho smrti sa nemôže spamätať doteraz. Žalobca 1/ uviedol, že stratil milovaného človeka a uvedené malo vplyv aj na to, že po začatí

trestného pojednávania jeho otec (pôvodne žalobca 4/) sa psychicky zrútil a zomrel. To znamená, že žalobca 1/ prišiel nielen o syna ale aj o otca. Rovnako z výpovede žalobkyne 2/, matky zomrelého G. G. je zrejmé, že medzi nimi bol úžasný vzťah. Bol to jej milovaný syn, vo všetkom si rozumeli s tým, že žalobkyňa 2/ uvádzala, že chodila ku psychologičke, a až po mesiaci mohla nastúpiť do práce. Uvedené zasiahlo výrazne do jej duševnej sféry. Čo sa týka žalobkyne 3/, tak tá na pojednávaní uviedla, že mali s bratom výborný vzťah a v čase, keď sa to stalo, začala študovať na vysokej škole v Trenčíne a musela začať študovať individuálne, vrátiť sa k rodičom, aby im aspoň nejakú tú oporu poskytla. Toto výrazne zasiahlo do jej duševnej sféry. Čo sa týka žalobkyne 4/, tak tá sa pojednávania vzhľadom na jej vek nezúčastňovala.

27. Jedným z kritérií v súvislosti so stanovením výšky náhrady je aj samotný postoj toho, kto zasiahol do osobnostných práv, t.j., postoj žalovaného 2/ k tomuto zásahu, čo spôsobil, za čo bol odsúdený. K tomuto jeho právny zástupca v rámci záverečnej reči na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 8.2.2017 uviedol, že sa má viesť nejaké konanie o obnove konania, ktoré je v štádiu riešenia a je zrejmé, že bude zmenený skutok a nepôjde o nedovolené ozbrojovanie. Súd v tejto skutočnosti uvádza, že má k dispozícii len právoplatné rozhodnutie Okresného súdu Martin č.k. 3T/80/2012, právoplatné dňa 29.1.2015, na základe ktorého bol žalovaný 2/ právoplatne odsúdený za prečin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami za zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami a za prečin usmrtenia. Ďalej právny zástupca žalovaného uviedol, že išlo o neúmyselný skutok, ktorý bol spôsobený len zabudnutím zabezpečenia zbrane a teda vyslovene len zhodou okolností a k usmrteniu poškodeného, teda maloletého došlo výslovne náhodným konaním. Toto náhodné konanie bolo premietnuté aj do trestu v tom čase maloletého žalovaného 1/, ktorý dostal najnižší možný trest. Zároveň poukázal na to, že je potrebné sa pozerieť aj na osobu, ktorá túto ujmu spôsobila s tým, že žalovaný 2/ žil dovtedy bezúhonným životom, nebol žiadnym spôsobom trestne stíhaný a následky svojho skutku znáša tým, že je vo výkone trestu odňatia slobody na dobu 6 rokov. V dôsledku tohto výkonu trestu sa stal úplne nemajetným, musel ukončiť svoju podnikateľskú činnosť a toho času nemá žiadne finančné prostriedky nielen na úhradu nemajetkovej ujmy, ale na zabezpečenie potrieb jeho rodiny a domácnosti. Zároveň poukázal na to, že pri výške náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné vychádzať aj zo správania sa osoby, ktorá skutok zavinila s tým, že poukázal na to, že žalovaný 2/ prejavil ochotu uhradiť výšku škody priznanú v trestnom konaní bez ohľadu na to, či išlo o úplnú alebo neúplnú, aj keď mu táto výška bola vrátená. Uvedené preukazuje to, že žalovaného 2/ uvedené veľmi mrzelo. Rovnako uvedené zasiahlo aj do života obidvoch žalovaných 1/ a 2/. Obidvaja sa ku skutku priznali, nepopierali spáchanie skutku. Toto sú okolnosti, ktoré by mali ovplyvniť výšku nemajetkovej ujmy.

Čo sa týka skutku, za ktorý boli uznaní žalovaní 1/ a 2/, tento spočíval v tom, že dňa 22.9.2009 v Martine na presne nezistenom mieste si žalovaný 2/ prostredníctvom Jaroslava Daniša, v tom čase pracujúceho pre spoločnosť AGROLOV Levice, s.r.o. - žalovaný 3/ zadovážil opakovaciu dlhú guľovú zbraň československej výroby spolu so 17 kusmi nábojov do tejto zbrane, pričom mal vedomosť o tom, že uznesením príslušníka PZ OO Vrútky Martin sp. zn. ORP-164/VR-MT-2009 z 3.9.2009 trestne stíhaný pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, v dôsledku čoho mu vznikla povinnosť v zmysle zákona o strelných zbraniach a strelive odovzdať zbrojný preukaz, zbraň, strelivo a preukaz zbrane príslušnému útvaru Policajného zboru, na čo bol aj písomne vyzvaný, pričom 21.9.2009 odovzdal päť kusov vlastných dlhých strelných zbraní, ktoré mal v legálnej držbe spolu s preukazmi k týmto zbraniam s tým, že zbrojný preukaz nemá pri sebe a odovzdá ho najneskôr do 5.10.2009, čo však neurobil a odovzdal ho až 13.10.2009 a o presne neustálenej doby od 8.10.2009 do 18.30 hod. vo Vrútkach na ul. Radlinského v priestoroch rodinného domu v mieste svojho trvalého bydliska, kde sa zdržiava spolu s bývalou manželkou, dcérou, synom, teda žalovaným 1/ ako obvineným, ďalším synom nechal v miestnosti v tom čase slúžiacej ako obývačka v puzdre medzi skriňami na viditeľnom mieste o stene opretú a ničím proti zneužitiu nezabezpečenú opakovaciu dlhú guľovú zbraň spolu s piatimi nábojmi nachádzajúcimi sa v zásobníku tejto zbrane a následne 8.10.2009 v čase okolo 18.30 hod. v priestoroch tohto rodinného domu obvinený maloletý G. T., teda žalovaný 1/ pri manipulácii s vyššie uvedenou zbraňou ním spôsobeným výstrelom zasiahol oproti stojaceho G. G., maloletého do oblasti brucha, čím mu spôsobil také poranenia, v dôsledku ktorých 8.10.2009 G. G. C. zomrel.

28. Súd sa nestotožňuje s názorom zástupcu žalovaného 2/, že išlo o neúmyselný skutok, ktorý bol spôsobený len zabudnutím zabezpečenia zbrane a teda vyslovene len zhodou okolností a k usmrteniu poškodeného, teda maloletého došlo výslovne náhodným konaním. Rovnako súd nepovažuje za pravdivé ani tvrdenie, že žalovaný 2/ dovtedy žil bezúhonným životom, a nebolo ani preukázané, že by vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ nejakým spôsobom svoj skutok ľutoval. V tejto súvislosti súd poukazuje na stranu 29 odôvodnenia trestného rozsudku (č. I. 86 spisu), kde je okrem iného konštatované,

že „ Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva absolútne nerešpektovanie dočasného zákazu (v tom čase) nadobúdania vlastníctva, držby a dispozície strelnými zbraňami a strelivom zo strany obžalovaného Petra Karcola, nakoľko bezprostredne na ďalší deň po tom, ak odovzdal do policajnej úschovy svoje legálne držané zbrane, si napriek tomu neoprávnené zadovážil zbraň podliehajúcu evidenčnej a ohlasovacej povinnosti a strelby schopné strelivo.“ Zároveň súd uvádza, že žalovaný 2/ týmto konaním spôsobil z nedbanlivosti smrť maloletej osobe, t. j. chránenej osobe. Zároveň súd poukazuje aj na odôvodnenie trestného rozsudku str. 30, 31 (č. l. 86,87), kde je konštatované, že: „ Súd pri svojom rozhodovaní ohľadom uloženia trestu obžalovanému G. T. zobral do úvahy skutočnosť, že súd u obžalovaného zistil len prirážajúcu okolnosť, a to, že obžalovaný spáchal viac trestných činov. Pri hodnotení osoby obžalovaného súdu poukazuje, že aj keď sa na obžalovaného hľadí akoby nebol odsúdený, k osobe obžalovaného je nutné poukázať na to, že obžalovaný už v minulosti bol odsúdený pre spáchanie viacerých násilných trestných činov. Súdu nedá nepoukázať na viaceré hrubé pochybenia a porušenia povinnosti obžalovaného (vyplývajúcich mu zo zákona o strelných zbraniach a strelive) ohľadom uskladnenia zbrane, ponechania nábojov v zásobníku, nevytiahnutia uzáveru zbrane, čím v konečnom dôsledku obžalovaný umožnil zneužitie tejto zbrane jeho synom a následne došlo k tragickej udalosti - smrti mladého človeka“.

29. Rovnako boli vyvrátené aj tvrdenia žalovaného 2/, že mal poslať na žalobcovi 1/, sumu 3 000 eur, a to v súvislosti s ako kompenzáciu nákladov na pohreb rodiny G. a tieto mu boli zo strany žalobcu 1/ vrátené s tým, že podľa tvrdenia žalovaného 2/ mali uviesť, že odmietli ich prevziať s tým, že vysúdia viac. Súd poukazuje na tú skutočnosť, že žalobca 1/ vo svojej výpovedi na pojednávaní, ktoré sa konalo dňa 8.2.2017, uviedol, že je pravdou, že poslal mu žalovaný 3 000 eur s tým, že žalobca 1/ tieto peniaze vrátil, nakoľko ešte vtedy nebol rozhodnuté o vine žalovaného 2/. Následne mu boli mu priznané náklady za pohreb v trestnom konaní a musel jeden a pol roka čakať, kým mu žalovaný 2/ predmetné peniaze na základe právoplatného rozsudku v trestnom konaní zašle.

30. Berúc do úvahy všetky tieto kritéria, z ktorých súd vychádzal, t.j. intenzita vzťahu medzi zomretým maloletým a žalobcami 1/ až 4/, vek zomrelého, dopad udalostí na duševnú sféru žalobcov 1/ až 4/, postoj žalovaného 2/, čo spôsobil, za čo bol odsúdený, ale aj majetkové pomery žalovaného 2/, mieru zavinenia, súd považoval sumu 10 000 eur za primeranú, čo sa týka vzťahu rodičov k zomrelému synovi, teda pre žalobcu 1/ 10.000 eur a žalobkyňu 2/ 10.000 eur, súd nevidel rozdiel v priznaní rozdielnej náhrady rodičom - žalobcom 1/ a 2/. Ďalej považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k sestre zomrelého - žalobkyňi 3/ vo výške 3 000 eur, a vo vzťahu k starej mame - žalobkyňi 4/ vo výške 3000 eur. Vo zvyšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo vzťahu k žalovanému 2/ súd zamietol. Čo sa týka lehoty povinnosti uhradiť túto náhradu nemajetkovej ujmy žalobcom 1/ až 4/ súd určil dlhšiu lehotu vzhľadom na tú skutočnosť, že žalovaný 2/ je vo výkone trestu odňatia slobody, a určil lehotu do 31.12.2017. Súd pri určení tejto lehoty postupoval v súlade s ust. § 232 ods. 3 CSP, podľa ktorého súd môže v odôvodnených prípadoch určiť aj dlhšiu lehotu.

31. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V rámci predmetného konania žalobcovia vo vzťahu k žalovanému 1/ a žalovanému 4/ zobrali návrh v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu. Pri náhrade trov konania súd vychádzal z § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zaviniла zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Žalobcovia zobrali žalobu vo vzťahu k žalovanému 1/ a 4/ bez uvedenia dôvodu, preto procesne zaviniли zastavenie konania. Z tohto dôvodu žalovaní 1/, 4/ majú právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom 1/ až 4/ v rozsahu 100%.

Čo sa týka žalovaného 3/, tak vo vzťahu k žalovanému 3/ súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Tu pri priznaní trov konania vychádzal súd už z vyššie citovaného ustanovenia § 255 a nasl. CSP a mal za to, že žalovaný 3/ mal plný úspech vo veci a preto mu priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Čo sa týka žalovaného 2/, tak tu súd návrh žalobcov považoval za čiastočne dôvodný, a za čiastočne nedôvodný. Z tohto dôvodu vychádzal z pomeru úspechu a neúspechu vo veci vo vzťahu k trovám konania. Žalobcom 1/ pôvodne uplatnený nárok bol vo výške 15.000 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobcu 1/ predstavuje priznaný nárok v sume 10.000 eur, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 67 %. Úspech žalovaného 2/ predstavuje časť žalobného návrhu, ktorú súd

zamietol, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 33%. Čistý úspech žalobcu 1/ teda predstavuje 34 % (67 - 33 %). Súd preto priznal žalobcovi 1/ právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ v rozsahu 34 %.

Žalobkyňou 2/ uplatnený nárok bol vo výške 20.000 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobkyne 2/ predstavuje priznaný nárok v sume 10.000 eur, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 50 %. Úspech žalovaného 2/ predstavuje časť žalobného návrhu, ktorú súd zamietol, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 50%. Vzhľadom na rovnaký pomer úspechu a neúspechu súd v tomto prípade rozhodol, že žalobkyňa 2/ a žalovaný 2/ nemajú právo na náhradu trov konania.

Žalobkyňou 3/ uplatnený nárok bol vo výške 5000 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobkyne 3/ predstavuje priznaný nárok v sume 3000 eur, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 60 %. Úspech žalovaného 2/ predstavuje časť žalobného návrhu, ktorú súd zamietol, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 40%. Čistý úspech žalobkyne 3/ teda predstavuje 20 % (60 - 40 %). Súd preto priznal žalobkyňi 3/ právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému 2/ v rozsahu 20 %.

Žalobkyňou 4/ pôvodne uplatnený nárok bol vo výške 12.000 eur, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 100 %. Úspech žalobkyne 4/ predstavuje priznaný nárok v sume 3000 eur, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 25 %. Úspech žalovaného 2/ predstavuje časť žalobného návrhu, ktorú súd zamietol, čo v % vyjadrení po zaokrúhlení predstavuje 75%. Čistý úspech žalovaného 2/ teda predstavuje 50 % (75% - 25 %). Súd preto priznal žalovanému 2/ právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobkyňi 4/ v rozsahu 50 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinnosť stanovená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.